

Навчально-бібліотечна
збірка Одеського університету
ім. І. І. Мечникова

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р. № 8 (1501). 18 ЛЮТОГО 1983 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

В ПАРТКОМІ ОДУ

ЗМІЦНЮВАТИ ТРУДОВУ ДИСЦИПЛІНУ

Партійний комітет університету заслухав і обговорив доповідь партійної організації, яка перевіряла стан трудової дисципліни серед робітників і студентів університету.

Було відзначено, що в колективі університету проводиться значна робота по зміцненню трудової дисципліни. Партійні організації, деканати і керівники підрозділів останнім часом активізували цю роботу у світлі рішень листопадового (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС.

Але в ряді підрозділів університету трудова дисципліна не знаходиться ще на належному рівні, а в діяльності адміністрації, партійних, комсомольських, профспілкових організацій по забезпеченню збереження і зміцнення трудової дисципліни є окремі недоліки.

Питання трудової дисципліни нерегулярно заслуховуються на Раді і кафедрах механіко-математичного факультету, недостатній контроль за реалізацією рішень, які приймаються на геолого-географічному факультеті, не використані всі можливості на факультеті РГФ. Належить багато зробити для зміцнення трудової дисципліни серед співробітників НДІ фізики, канцелярії, бухгалтерії, фізичного факультету.

Не на всіх факультетах і кафедрах був своєчасно проведений перехід на режим роботи в період екзаменаційної сесії (філфак, РГФ, кафедра фізичної електроніки).

На механіко-математичному і фізичному факультетах, на кафедрі палеонтології і регіональної геології ще відсутня документація про розподіл функціональних обов'язків співробітників.

Найбільш поширеним порушенням трудової дисципліни стало запізнення на роботу співробітників, пропуски занять студентами (хімічний, біологічний факультети). Різко понижилась відвідуваність лекцій на фізичному і біологічному факультетах.

Необхідно створити обстановку нетерпимості до будь-яких проявів порушення дисципліни, внутрішнього розпорядку дня, повніше виконувати заходи матеріального і морального впливу на порушників дисципліни, рішучіше боротися за збереження соціалістичної власності, за економію і бережливість.

Партійний комітет університету в прийнятій постанові зобов'язав партійні, комсомольські, профспілкові організації, керівників всіх підрозділів ОДУ, групи і пости народного контролю, розробити і реалізувати комплекс заходів по зміцненню трудової дисципліни.

На партійних зборах всіх підрозділів будуть обговорені завдання колективів щодо поліпшення державної, виконавчої та трудової дисципліни в світлі рішень листопадового (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС.

На засіданні парткому бу-

ло також заслухано питання про виконання Постанови партійних зборів від 3 червня 1981 року «Про стан науково-дослідної роботи в університеті і завдання партійної організації в світлі рішень XXVI з'їзду КПРС» колективом ОНДЛ-1.

В галузевій науково-дослідній лабораторії №1 підвищилась економічна ефективність досліджень, заслугове на увагу ряд наукових розробок, винахідницька діяльність. Проте є і суттєві недоліки. В лабораторії ще зберігається багатотемність, вимагає вдосконалення організаційна структура, повільно ростуть кадри вищої кваліфікації.

На засіданні парткому різкі критичні були піддані керівники лабораторії, які послабили контроль за трудовою дисципліною співробітників, порушують штатний розклад, повільно запроваджують закінчені науково-дослідні роботи у виробництво.

Партійний комітет прийняв постанову, спрямовану на ліквідацію наявних в лабораторії недоліків, на підвищення рівня організаційної і політико-виховної роботи, на зміцнення дисципліни, на мобілізацію комуністів, всього колективу ОНДЛ-1 на виконання завдань, які стоять перед ними.

Партком заслухав також інформацію заст. секретаря парткому тов. О. Г. Перехреста про заняття в Школі молодого комуніста.

Нагорода міністерства

За досягнення в науково-дослідній роботі і підготовці науково-педагогічних кадрів Міністерство вищої та середньої спеціальної освіти УРСР нагородило Одеський державний університет ім. І. І. Мечникова Почесною грамотою.

Цими днями на розширеному засіданні колегії Мінвузу у Львові, яка розглянула звіти університетів республіки за 1981 і 1982 роки, Почесна грамота була вручена.

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ

Посилювати виховну

р о б о т у

В доповіді «Про роботу партійного бюро юридичного факультету по виконанні ряду заходів по реалізації політичних завдань і пропозицій, висловлених комуністами на звітно-виборних зборах 31 травня 1982

р.», було зазначено, що робота партійного бюро юридичного факультету з обговореного питання проходила під знаком втілення в життя рішень XXVI з'їзду КПРС, листопадового (1982 року) Пленуму ЦК КПРС, положень промови на цьому Пленумі Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Ю. В. Андропова про посилення дієвості рішень, що приймаються, про підвищення почуття відповідальності кожного комуніста за доручену йому справу, усвідомлення своєї авангардної ролі.

Доповідач детально проаналізував хід виконання плану заходів по усуненню недоліків, зазначених комуністами на звітно-виборних зборах, зупинився на проблемах, які виникли при цьому, проінформував про те, яку допомогу надавали партійному бюро деканат факультету, університетської організації. За час, що залишився до нової звітно-виборної

кампанії, підкреслив він, всі зазначені недоліки повинні бути ліквідовані.

Комуністи С. В. Суховська, Є. О. Харитонов, Н. А. Мірошніченко, В. В. Тищенко, які виступили в обговореннях, звернули увагу на необхідність спрямувати зусилля партгруп курсів і кафедр, деканату, громадських організацій, всього колективу факультету на усунення недоліків, зазначених комуністами на звітно-виборних зборах, на підвищення рівня організації учебного процесу, посилення виховної роботи у гуртожитку, розгортання соціалістичного змагання між курсами, кафедрами тощо.

Було прийнято розгорнути рішення, спрямоване на подальше забезпечення ліквідації зазначених недоліків, підвищення боєвитості партійної організації юридичного факультету.

Б. ПЕРЕЖНЯК,
заст. секретаря
партбюро юридичного
факультету.

РЕДАКЦІ «ЗНК»

Поздоровляємо з 50-річчям газети «За наукові кадри» і виходом 1500-го номера — «альма матер» більшості одеських журналістів. Сердечно бажаємо доброго здоров'я, особистого щастя і великих творчих успіхів всім співробітникам і авторському активу багатотиражної університетської газети.

КОЛЕКТИВ РЕДАКЦІ
«ВЕЧЕРНЯЯ ОДЕССА».

23 ЛЮТОГО — ДЕНЬ РАДЯНСЬКОЇ АРМІЇ І ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКОГО ФЛОТУ

ЙОГО сім'ю Велика Вітчизняна війна застала в Севастополі. Там і почав свій бойовий шлях моряка і солдата. З чотирнадцяти років... Скільки часу проминуло, а Леонід Васильович Багрій, Шахматов, нині професор, завідувач кафедрою карного права, процесу і криміналістики юридичного факультету, яскраво, ніби це було нещодавно, пам'ятає ту червону ніч 1941 року. На Севастополь з повітря чорною лавиною нагрянула фашистська авіація, одноразово заміновані бухти — щоб остаточно закрити всі виходи для Чорноморського флоту і повністю його знищити. Атаковане ураганним вогнем місто щохвилини руйнується, горить. Ще вчора було ясне, блакитне небо, на грудях вітерець колыхав червоний галстук, ніжний сонячний серпанок погойдував хвилі, біля піонерського вогнища з гордістю розповідав друзям про великий дерев'яний люційний шлях батька, підпільника-більшовика, мріяв стати моряком, відкривати голубі обрії прекрасного завтра — і ось! Війна, руїни, смерть... Різкий поворот в житті своєї країни підліток зустрів мужньо, героїчно, не даремно і

прадід, і дід, батько — потімственні військові моряки. У складі бойових груп севастопольської молоді юний Леонід Багрій то переносить з місця боїв поранених, то доставляє на передові позиції боеприпаси, їжу, військове обладнання. Перший штурм обложеного Севастополя, другий... Перша рана осколком від бомби в ногу. А потім — «Велика земля», місто Туапсе, гос-

розповідає кінофільм «Море в вогні»... З 1943 року — доброволець, військовий моряк, радист на катерах, які полюють за ворожими підводними човнами, супроводжують військовий транспорт під Новоросійськ, доставляють медикаменти, їжу, боеприпаси на «Малу землю», бере участь в важких бойових операціях морської піхоти в Феодосії та

ВЕТЕРАН

підаль. І — жахлива звістка: трагічно загинув старший брат Олександр в Севастополі, людина залізної волі і великої душі, перший секретар Севастопольського міськкому комсомолу, член бюро міськкому партії, член Севастопольського комітету оборони. На тому місці, де його, пораненого, позв'язочому закатували фашисти, зараз знаходиться меморіальна дошка — це вулиця ім. Саші Багрія, якою всі в'їжджають в місто-герой. Це про нього згодом написані книжки, про нього яскраво і сильно

біля селища Ельтиген на Керченському півострові. В одному з таких десантів снаряд влучає в місток катера і знову тяжко ранить юнака. Згодом, коли супроводжували черговий транспорт, біля катера розривається бомба — контузія...

Рани, контузії і знову в строю. І так безперервно всі п'ять років. Чимало військових доріг довелося пройти цій незламній людині: на Чорному морі, в морях Півночі та Тихого океану, де велась війна Радянського Союзу з імперією

лістичною Японією.

— В ході цієї останньої війни, — говорить Леонід Васильович, — мені довелося безпосередньо брати участь в десантах на Південному Сахаліні, в портах Оттомарі і Маоко (тепер — міста Корсаков і Холмськ) а також в сімнадцяти десантах на всіх Курильських островах. От ви питаєте про який-небудь особливий випадок з тих часів, пережитих мною та моїми бойовими друзями. Ні! У мене залишилось незручне враження: на війні кожний день особливий, неповторний, значний, бо — героїчний!... Називати треба тільки сотні подій, і тільки сотні героїв. Про них я сказав би словами Миколи Тихонова: «Гвозди бы делать из этих людей, крепче бы не было в мире гвоздей!».

Слухаючи Леоніда Васильовича, я ще сильніше відчув, що це так. І фізично, і психологічно винести на своїх плечах таку нещадну війну і знову сіяти хліб, зводити заводи, гідроелектростанції, вчитись, устремляться в космічні далі — яку силу волі, енергію завжди мали в собі наші радянські люди, віру в партію Леніна, в нове майбутнє, щоб з таким державним піднесенням, стряхнувши прах

війни, будувати комуністичне суспільство!...

І життя Леоніда Васильовича Багрія-Шахматова, кавалера 16 урядових нагород, в післявоєнні роки не менш героїчне, цікаве, напружене, бо це життя комсомольського і партійного працівника, вченого педагога, завідувачого кафедрою університету, вихователя цілої когорти молодих вчених, захистивших кандидатські і докторські дисертації (їх понад 30), чудового автора понад 150 друкованих робіт, ряду монографій, підручників, статей в галузі своєї спеціальності, — яскравий тому приклад.

І все ж — ті дні, ті бойові роки... Їх забути неможливо! Неможливо забути навіть обличчя, погляду кожного загиблого в війні друга, товариша. — Ось чому, — завершує нашу бесіду професор Л. В. Багрій-Шахматов словами, які він сьогодні вже сказав своїм студентам у проникливій бесіді про ті незабутні події, — для нас, учасників Великої Вітчизняної війни, особливо дорогої мир, ось чому ми завжди бажаємо нашій молоді довгих-довгих років мирного неба і щасливого життя.

А. НЕРОДЕНКО.

КРАЩЕ ГОТУВАТИ КАДРИ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

НА ВСІХ ФАКУЛЬТЕТАХ ВІДБУЛИСЬ ВІДКРИТІ ПАРТІЙНІ ЗБОРИ, ПРИСВЯЧЕНІ ПИТАННЮ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА ЗАВДАННЯМ ПАРТІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ЦІЙ ВАЖЛИВІЙ СПРАВІ.

НИЖЧЕ ПУБЛІКУЄМО ЗВІТИ ПРО ПАРТІЙНІ ЗБОРИ.

НЕУХИЛЬНО ЗРОСТАТИ

На зборах партійної організації філологічного факультету з доповіддю «Про завдання парторганізації філологічного факультету по підготовці кадрів вищої кваліфікації в світлі вимог XXVI з'їзду КПРС» виступив член партбюро, декан філологічного факультету доцент А. О. Слюсар.

Доповідач висвітлив трудові успіхи колективу факультету, який досягнув високого рівня науково-педагогічної кваліфікації педагогічного складу. На семи кафедрах сьогодні працюють 8 докторів наук та 49 кандидатів наук. За 1981—1982 навчальний рік вченими підготовлено до друку і видано 11 монографій, понад 200 статей, матеріалів і тезисів, підручників та учбово-методичних посібників.

В 1982 році захистили кандидатські дисертації 7 випускників факультету, заплановано ряд захистів і на 1983 рік.

Та поряд з успіхами, підкреслює доповідач, не треба забувати, що не все зроблене може нас задовольнити. Є і недоліки, проблеми. Так, на філологічному факультеті 29 викладачів до цього часу не мають вченого ступеню, ще

низький рівень ефективності аспірантури. Не досить цілеспрямовано ведеться робота по підбору аспірантів із числа найбільш обдарованих студентів.

В обговоренні доповіді завідувач кафедри української мови доцент О. І. Бондар та завідувач кафедри російської мови професор Ю. О. Карпенко вели розмову про проблему підбору кадрів. Професор Ю. С. Карпенко зауважив, що в останні роки успішно захистили кандидатські дисертації молоді викладачі — комуніст А. І. Зубов, Л. Ф. Фоменко, спеціалісти високої кваліфікації, але щоб ця робота була ще ефективнішою, треба дбати про молодих, зокрема пошвидше виділяти їм квартири.

Заступник декана з наукової роботи доцент Д. С. Іщенко ставить проблему чіткішого планування і підбору спеціалістів вищої кваліфікації на 1984—1990 рр., активізувати захист докторських та кандидатських дисертацій. Заступник секретаря партійної організації філологічного факультету Н. Г. Рядченко теж наголосив на необхідності більше сприяти

підготовці до захисту кандидатських дисертацій тими, хто готує їх без відриву від виробництва, більше про них піклуватися. Про поліпшення підбору кадрів говорить також доцент кафедри сучасної української мови Ф. П. Смагленко.

Партійні збори філологічного факультету прийняли рішення всім професорсько-викладацьким складом факультету послідовно підвищувати методологічний рівень викладання та ідейно-виховної роботи, поліпшувати трудову дисципліну; партбюро, деканату, кафедрам більше уваги приділяти керівництву СНТ, ширше залучати студентів до науково-дослідної роботи.

Партбюро, партгрупам треба вивчити питання про спадкоємність поколінь серед викладачів кафедр і добиватися оптимального співвідношення різних вікових груп, які працюють в різних рівнях науково-педагогічної кваліфікації.

А. ІЛЬЯШ,
ст. викладач кафедри російської літератури, секретар партбюро філфаку.

Комуніст, завідувач лабораторією електричних та магнітних вимірювань І. Ф. Смирнов добре відомий студентам фізичного факультету. Він завжди допоможе вирішити складне завдання, підготуватись до лабораторної роботи, завжди дасть пораду.
НА ЗНІМКУ:

І. Ф. СМІРНОВ допомагає розібратися у роботі електричних приладів студентам II курсу фізичного факультету Володимирі Пономаренку та Валерію Антипенку.

Фото І. МОСКАЛЕНКА.

УВАГУ КАДРАМ

Завданням партійної організації в справі підготовки кадрів вищої кваліфікації та заходами по її поліпшенню були присвячені партійні збори, на фізичному факультеті.

В доповіді та у виступах на цих зборах було відзначено, що кафедри і деканат, партійне бюро провели велику роботу по зміцненню наукового потенціалу факультету, по вдосконаленню планомірної підготовки кадрів вищої кваліфікації.

На факультеті працює 9 докторів наук, 84% викладачів мають вчені ступені докторів та кандидатів наук, і лише 10 осіб не мають вченого ступеню. І лише на одній кафедрі не має докторів наук.

В листопаді минулого року докторську дисертацію захистив доцент кафедри загальної фізики А. Н. Золотко, в лютому цього року має захистити докторську дисертацію доцент кафедри теоретичної фізики М. П. Коваленко. Найближчим часом намічається захист докторської дисертації доцента кафедри фізичної електроніки В. К. Баженова. Ми сподіваємося, що до 1985 року на всіх кафедрах факультету буде працювати не менше ніж по 2 доктора наук.

Успішно виконуються плани і по підготовці кандидатів наук. В 1982 році захистилось 5 кандидатських дисертацій.

Разом з тим в роботі по підготовці кадрів вищої кваліфікації ще є і певні недо-

ліки. Ефективність аспірантури, хоч і набагато вища середньої по університету, але все ж не досить висока: складає 33%, лише 10% штатних співробітників НДСу факультету мають вчені ступені.

У виступах завідувачів кафедрами комуністів тт. В. М. Адамяна, Д. І. Поліщука, М. Н. Чеснокова піднімалися питання поліпшення планування наукової роботи, підвищення ефективності аспірантури, трудової дисципліни та ін. Були піддані критиці кафедри фізичної електроніки, теплофізики, які слабо здійснюють поетапний контроль за роботою співшукачів над кандидатськими і докторськими дисертаціями.

Партійні збори зобов'язали завідувачів кафедрами розробляти конкретні плани завершення кандидатських дисертацій співробітниками, котрі раніше навчалися в аспірантурі і до цього часу не захистили дисертацій, намітили також ряд заходів по дальшому вдосконаленню системи підготовки кадрів вищої кваліфікації.

В. СОЛОШЕНКО,
секретар партбюро фізфаку, доцент.

ВІДБУЛИСЬ відкриті партійні збори на механіко-математичному факультеті. З доповіддю про стан і перспективу підготовки кадрів вищої кваліфікації на факультеті виступив секретар партійної організації професор В. А. Плотніков.

Доповідач відзначив, що останні п'ять років намітилась стійка позитивна тенденція по захисту кандидатських дисертацій аспірантами і співробітниками факультету. До числа недоліків було віднесено: низький процент захисту дисертацій аспірантами, відсутність площі для дальшого розгортання госпдоговірних та госпбюджетних досліджень, надзвичайно слабка, морально і фізично застаріла технічна база обчислювального центру.

ВИКОРИСТОВУВАТИ РЕЗЕРВИ

На хімічному факультеті відбулись відкриті партійні збори, на яких обговорювалося питання про підготовку кадрів вищої кваліфікації.

З доповіддю виступив декан факультету комуніст О. М. Чеботарьов, який відзначив, що партійна організація і деканат факультету завжди приділяли і приділяють першорядну увагу підготовці висококваліфікованих наукових, педагогічних кадрів, тому що від цього залежить підвищення рівня професійної підготовки і комуністичного виховання студентів, зростання ефективності наукових досліджень.

На хімічному факультеті зараз працюють 51 викладач, із яких 82% мають вче-

В своїх виступах (професор Г. Я. Попов, доценти В. І. Коляда, С. Н. Кіро, М. Я. Тихоненко, Д. А. Остроухов) поділились досві-

ПЛЮСИ І МІНУСИ

дом роботи з розглядуваних питань, дали ряд цінних пропозицій, зокрема звернули увагу на необхідність підготовки вищої кваліфікації не тільки для потреб Одеського університету, але і для всьо-

го південного вузівського регіону України.

З другого питання «Про підсумки соцзмагання між кафедрами факультету» виступив голова комісії по підведенню підсумків соцзмагання доцент Л. В. Чепурной.

Перше місце за підсумками роботи в 1982 р. присуджено кафедрі методів математичної фізики (зав. кафедрою професор Г. Я. Попов), друге — кафедрі теоретичної механіки (зав. кафедрою професор С. К. Асланов), третє — кафедрі оптимального управління (зав. кафедрою професор В. А. Плотніков).

В. КОСТОГРИЗ,
секретар партбюро мехмату.

ні ступені і звання, що вище середньоуніверситетських показників.

Детально зупинившись на недоліках та наявних резервах в справі підготовки висококваліфікованих спеціалістів, доповідач особливо підкреслив необхідність цілеспрямованої роботи по підготовці докторів наук, оскільки 4 із 6 кафедр факультету очолюються кандидатами наук.

Дієву допомогу факультету по підготовці докторів наук повинні надати найближчим часом кафедри фізичної хімії та хімічних методів захисту навколишнього середовища.

Комуністи А. А. Еннан та Л. Д. Скрильов, які виступили на зборах, відзначили, що

кафедри, партійне бюро, вчена рада факультету повинні надати вагомий допис до допомоги аспірантам і співробітникам, які працюють над кандидатськими і докторськими дисертаціями, і в той же час поставити під більш строгий контроль хід виконання ними дисертаційних робіт.

У виступі секретаря партбюро факультету доцента О. І. Присяжнюка було піднято питання підвищення ідейно-політичного рівня аспірантів і співшукачів, участі їх в громадському житті факультету.

В. НІКІТІН,
член партбюро хімічного факультету.

НАСТАВНИК — ВИХОВАТЕЛЬ, ПОРАДНИК

І СТАРШИЙ ТОВАРИШ

ЗМІЦНИТИ КОЛЕКТИВНЕ НАЧАЛО

(Із виступу ст. викладача кафедри російської мови М. М. ХАРИТОНОВОЇ).

З I курсу всі наставники філологічного факультету прагнуть зміцнити колективне начало в групі. Підтверджує свою доцільність практика двоїткової участі I курсу разом з наставниками в сільгоспроботах. Відриваючи вже певні сталі інтереси у деяких студентів, наші вихователі намагаються їх закріпити, пропагувати, спрямовувати, об'єднуючи навколо цих студентів інших, менш активних. Це може бути інтерес до туризму, залучення до клубу «Крокус» інтерес до самодіяльної пісні, до роботи оперзагону і т. д. Групи, які мають і спільні і різноманітні інтереси, як правило, показують високі результати в навчанні і в громадській діяльності.

А з цього випливає і поступова орієнтація колективного інтересу до майбутньої професії. Студенти I курсу обов'язково зустрічаються з п'ятикурсниками, на політичних годинах ведуть розмови на тему: «Ким ти будеш завтра?», «Твоя майбутня професія», в цих бесідах активну участь беруть саме наставники. На кафедрі української літератури цікавою традицією стає те, що вони намагаються виводити студентів за межі аудиторії, і процес підготовки до таких політбесід стає не менш цінним, плідним, ніж сама бесіда.

До активного творчого освоєння майбутньої професії не менш важливим являється і той факт, що студенти групи пишуть листи вчителям-випускникам факультету. Переписка триває по кілька років. А це значить, що такий вчитель нерідко запрошується в групу чи на курс теж для цікавої бесіди.

Форм роботи з першокурсниками дуже багато, всі наші наставники прагнуть добиватися, щоб кожний студент поступово ставав цікавою особистістю, добре навчався, приступав до вирішення важливих завдань, наукових і життєвих, щоб — і це найголовніше — відчував велику відповідальність перед колективом.

СУСПІЛЬНЕ БАГАТСТВО

(Із виступу доцента кафедри загальної фізики С. В. КОЗИЦЬКОГО).

Освіта людини коштує набагато менше порівняно з

У великому актовому залі Одеського держуніверситету ім. І. І. Мечникова відбулась науково-методична конференція наставників студентських академічних груп з теми: «Соціалістичний спосіб життя на сучасному етапі розвинутого соціалізму».

Конференцію відкрила заступник секретаря парткому з ідеологічної роботи доцент Є. Н. Василевська.

З доповіддю «Соціалістичний спосіб життя, його суть і основні риси», виступила доцент кафедри наукового комунізму А. Л. Молчанова.

На конференції були присутні наставники всіх факультетів. Відбувся обмін досвідом роботи.

На закінчення на конференції виступив секретар парткому університету доцент Л. Х. Калуст'ян, який звернув увагу присутніх на завдання по навчанню та вихованню наставниками студентів, на ті завдання, які витікають із рішень листопадового (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС.

Нижче публікуємо фрагменти із виступів учасників конференції.

тим, що дає державі його більш кваліфікована праця. Адже відомо, що досягнення науки впливають на загальний рівень культурного життя людей, а в XX столітті ці досягнення такі значимі, що їх застосування має вплив на глобальному масштабі на структуру суспільства, котра поступово повинна ставати все досконалішою. І цей процес приводить до того, що зараз не можна розглядати проблему виховання молоді у відриві від соціальних змін, викликаних науково-технічною революцією. Наш радянський спосіб життя найближче стоїть до гармонійного розвитку суспільства і дає можливість кожній молодій людині отримати високу освіту. Якщо в капіталістичних країнах — і в минулому (згадайте Фарадея, який з 14 років змушений працювати підмайстром), і на сучасному етапі тільки найбагатша верхівка спроможна навчатися у вищих закладах, то в нашій країні таку можливість мають всі.

Молода людина до 17—18 років отримує середню освіту і вищу — до 22—23 років.

За рахунок чого це проходить? Очевидно, за рахунок неухильного зростання загального добробуту радянських трудівників, за рахунок нашого суспільного багатства та високої продуктивності праці і розвитку виробництва для масового споживача, що приводить до значного зростання доходів на душу населення. А збільшений добробут населення ставить природно нову соціальну проблему — проблему дозвілля, котра тісно пов'язана з проблемами освіти і виховання молоді.

І ця проблема досить складна, якщо молоді не прищеплюються високі культурні інтереси, якщо молоді схильна весь свій вільний час віддавати тільки спортивним та естрадним видовищам і серйозно не піклуються про свій трудовий завтрашній день, не відчуває причетності до вирішення загальнонародних трудових завдань.

Тому ми повинні у молоді виховувати, перш за все, серйозні духовні запити, інтерес до вирішення соціаль-

них проблем, виявляти в юнаків та дівчат інтелектуальні якості, здатні сприймати великий світ науки і мистецтва. Саме тому наставники нашого факультету в свої творчі виховні плани включають такі теми: права і обов'язки студентів, традиції факультету та університету, огляд цікавих змістовних новинок літератури, журналів, газет, обговорення нового роману, кінофільму, спектаклю, уміння кожним робити самостійний оперативний огляд статей, готувати політінформацію, країнознавчі політгодини.

ЗА ПОТРЕБАМИ МОЛОДІ

(Із виступу старшого викладача кафедри аналітичної хімії А. І. СТАЙКОВА).

Розумні потреби мають індивідуальну суспільну мірку. Їх особливість заключається в тому, що вони не заважають розвитку особистості, вдосконаленню її духовних і фізичних якостей, реалізації творчих сил і задатків. Але в цих розумних потребах є ще одна особливість: вони мають тенденцію не тільки підвищувати, облагороджувати молоді людини, але і неухильно розширяться.

Виникає питання: чи завжди потреби нашої молоді, наших студентів відповідають соціалістичному способу життя? Який одяг у молодих людей? Чи можна, наприклад, в джинсах з імпортними ярликами йти на урочистий вечір, в театр, в палац шлюбу, сидіти на лекції? Очевидно, відповіді однозначно на ці питання важко. Але вони вимагають на кожному кроці їх роздільного і знаходити найрозумніший вихід, а не просто слідувати сліпім моді. А якщо зачепити захоплення «престижними» речами, яке перетворюється в справжню лихоманку, навіть для дорослих людей (наприклад, виробу із золота). Ці питання неодноразово піднімає «Літературна газета» та «Комсомольська правда».

Мені, як наставнику групи студентів II курсу хімічного факультету, доводиться ба-

чити чимало негативних тенденцій серед окремих студентів. Коли, наприклад, дівчина вимагає від батьків щомісяця крупну грошову допомогу, ще й дорікає батькам, що вона не має, як її подруга, двох пар імпортних чобіт, кожного пальця і т. д. З такою студенткою виховну роботу проводити надзвичайно важко, навіть підключаючи сюди і її батьків, і комсомол, і свою постійну увагу. Очевидно, в її вихованні зроблене велике упущення ще в шкільні роки і батьками і вчителями. І признає, такі факти непоодинокі. Але я не хочу сказати, що ця справа безнадійна, просто кожний наставник повинен в кожній ситуації знаходити розумні рішення, і тонко використовувати психологію тієї чи іншої особистості.

ДОСВІД БІОЛОГІВ

(Із виступу асистента кафедри біохімії Н. А. КРАВЧЕНКО).

Піклуватися про організацію громадського життя студентів, про їх моральне і духовне виховання повинні саме ми, наставники. На біологічному факультеті працює багато досвідчених вихователів, які використовують всі можливості для розвитку інтелектуальних інтересів та запитів молоді: політгодини, вечори, екскурсії, зустрічі та інші форми.

Нещодавно на кафедрі біотаніки пройшла цікава політгодина з теми: «Ленін в мистецтві та літературі». Вона мала велике значення, бо виховує студентів на прикладі життя і діяльності В. І. Леніна, знайомить з кращими художниками, поетами, письменниками нашої країни. На політгодину самі студенти принесли репродукції відомих картин, прослухали цікаві доповіді та повідомлення, вивчили з неї багато нового і цікавого. На кафедрі фізіології людини і тварин наставник Любов Олексіївна Рябова провела таку політгодину: «Поетико-комсомольці в роки Великої Вітчизняної війни».

Виховання молоді на героїчному минулому нашої країни має велике значення.

Коли до мене приходять нова група, то я обов'язково проводжу з нею екскурсії по місту, в історико-краєзнавчий музей, розповідаю про історію нашого міста.

Кожну форму спілкування наставника з студентами — чи це буде політгодина, екскурсія, випадкова невинувата бесіда чи запланована зустріч — зацікавлений вихователь зможе завжди використати на високому рівні, ефективно і результативно.

НЕ БУТИ БАЙДУЖИМ!

(Із виступу асистента кафедри ґрудового, земельного і колгоспного права С. В. ДРЬОМІНА).

Серед студентів ще трапляються правопорушення, з якими нам, наставникам, треба вести неухильну боротьбу. А щоб вона була успішною, треба краще вникати в суть цих порушень, глибоко розуміти психологію молоді, її духовних запитів, стаючи другом молоді, котрий уміє і допомагати, строго запитати, коли це треба, — тобто боротися за все найкраще, що є в нашій прекрасній молоді. Адже відомі випадки, коли курс на загальних зборах переглядав наказ про те, що студента-правопорушника треба відчислити з університету. Коли колектив докладає всі свої зусилля, то такий студент обов'язково якісно перебуває і стає повноправним членом студентської групи.

Треба, не приховуючи зазначити, що молоді нерідко схильна (особливо в гуртожитках) споживати, з приводу і без приводу, спиртні напої, що приводить до правопорушень. Це сприяє погіршенню навчання, а також трудової дисципліни, сприяє пропускам занять. І ці пропуски настільки стають іноді поширеними, що навіть «узакононують» частину студентської молоді, особливо — в передсвяткові і післясвяткові дні. Так само, як і студенти вечірнього відділення вважають не обов'язковим з'являтися на першу пару. Такі факти самі по собі свідчать, що група не має справжнього наставника-вихователя, що в її житті не беруть активної участі деканат, комсомольська організація, студентський деканат, студради гуртожитків, не кажучи вже про батьків.

Звідси випливає одне із найголовніших завдань наставника — не бути байдужим до своїх вихованців, посилити індивідуальне виховання кожного студента, тим більше порушника дисципліни, який ще повинен зміцнювати свій характер.

СПРАВИ ТВОЄЇ ГРУПИ

НОВИЙ УЧБОВИЙ СЕМЕСТР вступив в свої права, йде повним ходом, а на перервах ще чуєш розмови про канікули: прочитав науково-фантастичну повість, побував на Карпатах, на березі Балтійського моря, в Підмосков'ї, відвідав Третьяковку, музей образотворчого мистецтва ім. О. С. Пушкіна, у філармонії послушав «Дев'яту» Бетховена, в рідній школі зустрівся з однокласниками та вчителями... І ці прекрасні

ЦЕ ТОБІ ДАНО...

спогади надихають, і кожний студент життєрадісно і серйозно починає долати новий творчий рубіж в навчанні.

З великим запалом комсомол III курсу біофаку провів комсомольські збори. Стільки було творчих пропозицій, коли складала разом перспективний календарний план громадської та культурної роботи. І те потрібно, і

те, і те... А за цими пропозиціями стояла єдина висока мета: кожний комсомолец, повинен жити повнокровно, жити інтересами колективу, щодня сприяти його успіхам.

Мені радісно відзначити, що комсомольці серйозно поставились до нових завдань. Працювати наша молодь уміє. От у моїй групі № 8, наприклад, відстаючих немає

зовсім, три відмінника. Треба було попрацювати хлопцям на будівництві готелю «Юність» — і відгукнулися всі; треба було дівчатам кілька днів допомогти працівникам Головоштамту — знайшлося чимало охочих, хоча нікому не хотілося пропускати заняття. І так в усьому.

Оця висока свідомість стає принципом нашого колективного життя. Кого не назовеш — комсорга групи В. Погорелова, старосту Л. Медведовську, політсек-

тора І. Даргополова, оргсектора курсу Л. Горбульську та багато інших і в групі, і на курсі — всі вони працюють, запальні активісти. Комсомол курсу в кожному виховує активіста не за обов'язком, а за... покликанням. А незабаром на курсі пройде цікава розмова «За круглим столом» — про культурний рівень студента.

Т. ГУДКОВА,
студентка III курсу
біофаку, група № 8,
комсорг курсу.

ЧЕСНІСТЬ

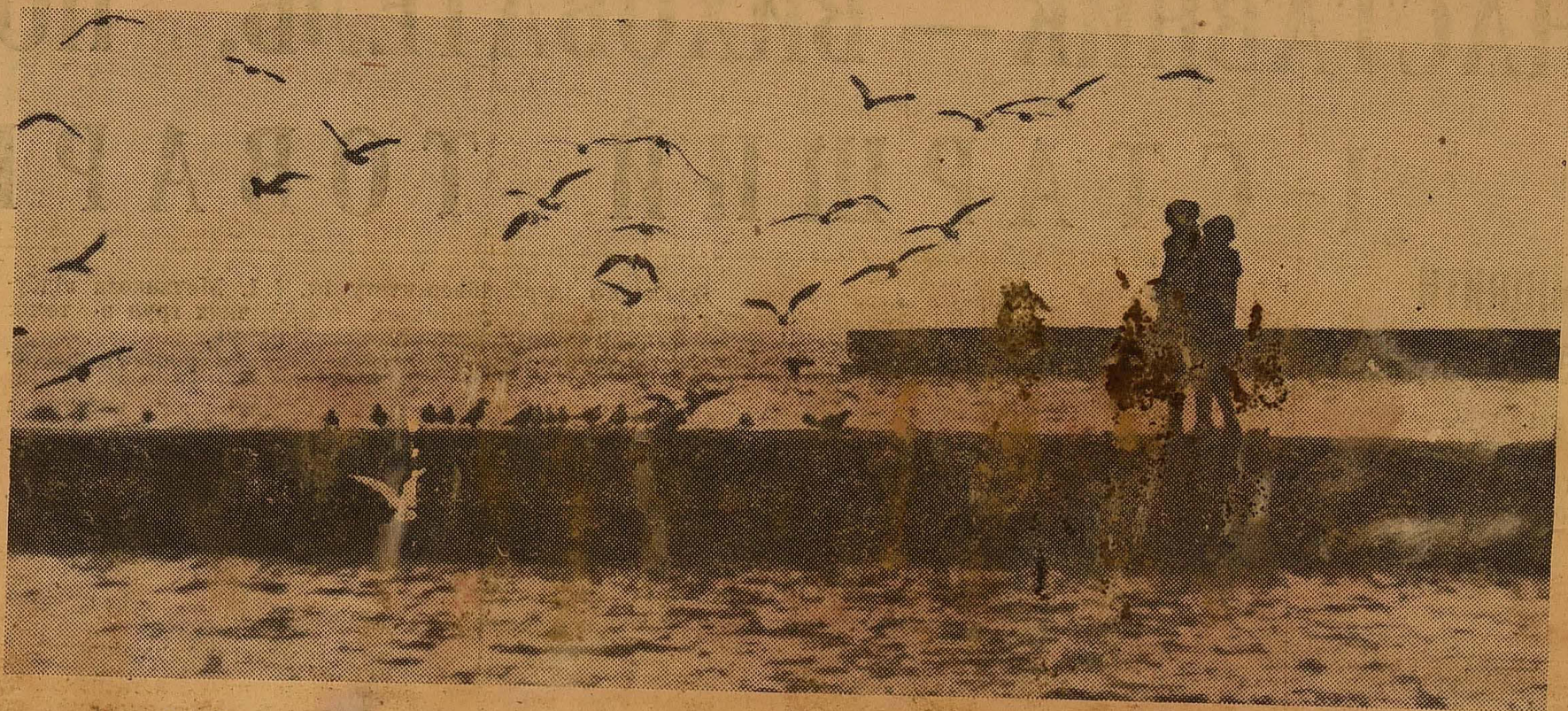
Прошу винести подяку студентам Миколі Єременко (II курс, геолого-географічний факультет) та Василю Єрмолову (III курс, механіко-математичний факультет) за те, що вони проявили високий рівень свідомості і честі.

Нещодавно ці студенти знайшли гаманець з солідною сумою грошей. І буквально відразу ж, не роздумуючи, вони вирішили знайти власника гаманця і повернути йому гроші. Микола і Василь написали оголошення і таким чином повернули знахідку.

Я впевнена, що коли цим юнакам доведеться в житті вирішувати якісь інші, ще важливіші питання, то вони їх вирішать чесно і достойно.

Спасибі, вам друзі!

Н. ЧЕРНИЙ,
студентка-зочниця
IV курсу філологічного факультету.

Зимові чайки.

Фото О. Дроздєва.

ГУРТОЖИТОК №1. Студентський. Молодіжний. Бойовий. Завжди попереду. Завжди в русі. З успіхами і протиріччями, адже контингент численний — понад 300 осіб — студентської комуні з року в рік міняється: виїжджають випускники, приходять нові юнаки й дівчата, котрим же треба роз'яснювати, що таке бездоганна дисципліна мешканця гуртожитку, як боротись за високий громадський порядок, що таке правило санітарії і т. д. Без проблем не буває, та успіхів завжди більше. Бо є ударна праця великого активу, студентської ради, комсомольської організації, є виховна робота комуністів фізичного і хімічного факультетів. І вже вестибюль свідчить про цю велику роботу.

Давно існує думка, що гуртожиток починається саме з вестибюля, який повинен бути просторним, чистим, парадним. В першому гуртожитку він, можливо, не такий просторний, як хотілося б, але чистим і парадним його назвеш обов'язково. Саме він — якийсь теплий, світлий, рожевий — ніби камертон, створює настрій: картини, панно, натюрморти, великі фотографії, квіти, а далі яскраві стелі, котрі розповідають про історію країни, про трудівників, про Радянську Армію, про молодь, дітей... Тут же розклади чергувань ДНД, графіки, підсумки огляду-конкурсу за чистоту, охайність, порядок в напруженому соціалістичному змаганні поверхів, кімнат, служб.

Кімната відпочинку, два читальні зали, Червоний куток щодня, особливо ввечері, заповнюються студентами: тут вони читають та конспек-

тують потрібну літературу (адже в гуртожитку є своя бібліотека, свої вітрини з книжками і журналами), проглядають свіжу пресу, грають в шахи, дивляться телевізор. В Червоному кутку нерідко слухають лекції. В кінолекторії, що дає можливість послухати лектора і тут же подивитись за даною темою документальний кіножурнал або кінофільм. Своєю систематичною зміс-

трукцією тримаються на високому вірцевому рівні. Все — тільки для справжніх культурних потреб молоді людини, котра прийшла в університет навчатися, отримати освіту професію, думає про справжнє майбутнє! Все — тільки для загального добра!

А У НАС В ГУРТОЖИТКУ

Чи не тому кімнати вражають скромністю і красою, книжками і серйозною музикою, портретами рідних і пейзажами Левітана? Чи не тому активісти: і голова студради Сергій Грунь, і його заступник комуніст Володимир Лежук, і староста найкращого в побутовому відношенні першого поверху Марина Колешова, і староста кімнати №319 Анатолій Мотрук та ін. — постійно піклуються про хороше, трудове самопочуття студентської комуні? Щодня знаходячи для себе потрібне діло.

Це значить: «планірки» студради та всього активу, на які запрошуються нерідко і представники деканату, громадських організацій, це —

не бути вам більше в гуртожитку!..». Ця кімната, і справді, чи не єдиний острівець, де живуть «робінзони», для яких трудові та естетичні закони всієї комуні занадто обтяжливі. Студраді доводиться туго, нько з ними воювати.

В кімнатах, що в минулорічному соціалістичному змаганні добились перших місць (№№ 315, 325, 330, 326 та ін.), побут, його естетика і сьогодні

проведення лекцій, вечорів зустрічей молоді з ветеранами праці, вечорів відпочинку, тематичних вечорів, диспутів, конкурсів тощо. Інтерес молоді до подібних заходів помітно зростає. І життя без них, очевидно, гуртожитку не може проходити повнокровно і цікаво, бо викликає у студентів громадське піднесення, активність.

Хіба не зворушує, коли бачиш, як Василь Каці (відповідальний за побутовий сектор), та Сергій Богданов (його помічник), не чекаючи допомоги від будівельників, нагадування від студради (бо це, між іншим, незапланована творча ініціатива), самі майстри на всі руки, беруть молотки, зубила, цвяхи та й чинять столи, шафи, стільці, тумбочки, полиці... Громадським подвигом можна назвати роботу політсектора Саші Лук'янова та активіста Марії Никифорчук — п'ять нових стендів за останні три місяці, які з'явилися завдяки їхньому ентузіазму і любові до праці!..

І таких прикладів чимало. Комуна живе в своїй господі, а не в якійсь тимчасовій «обіцазі». Її хазяйновите самоуправління посилюється тісною творчою взаємодією з чудовим комендантом гуртожитку Майєю Степанівною Горбенко та з деканатами. Життя в такому гуртожитку привчає кожного студента шанобливо ставитися до державного майна, до колективу, до спільної праці, привчає жити дисципліновано і економно, відчувати красу і силу не власного, а загального комфорту, розвиває авторитет громади.

А. МИХАЙЛОВ.

НОВІ КНИЖКИ

У Будинку книги надійшли видання, адресовані викладачам, науковим співробітникам, студентам.

XXVI з'їзд КПРС про ідеологічну роботу партії на сучасному етапі. — К.: Вища школа, 1982 р.

Це одна з перших монографій в республіці, в якій висвітлено положення, висновки, вимоги XXVI з'їзду КПРС з питань ідеологічної, політико-виховної роботи. Автори на основі наявних матеріалів розкрили досвід діяльності парторганізації республіки по ви-

конанню рішень партії і держави в даній галузі.

На пропагандистів і агітаторів, викладачів і студентів, партійний і радянський актив розрахований **довідник «КПРС»**, який вийшов у видавництві Політвидав. Він містить фактичний матеріал про основні етапи історії Комуністичної партії Радянського Союзу, починаючи з її виникнення і до наших днів. В ньому опубліковано повідомлення про з'їзди і конференції партії, пленуми ЦК, матеріали про основні напрямки організаторської і політичної діяльності КПРС, її керівної ролі в будівництві соціалізму і кому-

нізму. В кінці книжки наводяться дані найважливіших подій.

«Утопічний соціалізм». Хрестоматія. — М.: Політвидав, 1982.

Ця книга познайомить читачів з творчістю чотирнадцяти мислителів минулого. Вони жили в різні історичні епохи, були вихідцями із різних класів і соціальних прошарків, вони представляють різні нації, відрізняються за способом життя і характером літературної творчості. Це Томас Мор, Томмазо Кампанелла, Жан Мельє, Сен-Сімон, Фур'є, Оуен, Белінський і Герцен, Чернишевський і Добролюбов — всіх їх об'єднує одне велике починання: вони явля-

ються попередниками наукового соціалізму, революційного вчення К. Маркса і Ф. Енгельса, геніально розвинутого В. І. Ленінінм. Вони були провісниками соціалізму в умовах, коли про суспільство справжньої свободи і соціальної рівності можна було тільки мріяти, і в цьому розумінні всі вони, незалежно від їх відношення до класової боротьби і політичних рухів, були революціонерами.

В книгу включені фрагменти із творів, що дають уявлення про їх погляди.

Адреса Будинку книги: вул. Дерибасівська, 27, відділ суспільно-політичної літератури.

НАРОДНІ УСМІШКИ

НЕ ВСТИГАЮТЬ

На рингу в найнапруженіший момент бою боксери раптом перестали битись.

Суддя запитав:

— Що сталося?

— Та спортивний радіокоментатор говорить так швидко, що ми не встигаємо за ним! — відповіли боксери.

СУМА НЕ МІНЯЄТЬСЯ

Покупець просить касира розмінити йому п'ять карбованців.

— Як же вам розмінити?

— Ну, два рази по три і раз по одному.

— Е-е-е, так не вийде. Хіба що — два рази по одному і раз — по три.

— Можна й так. Яка різниця? Від перестановки датків сума не міняється.

КМІТЛИВІ ДІТИ

(На уроці хімії)

— Діти, ложку золоту Я поклада в кислоту. Пояснить, якщо хто зна, Чи розчиниться вона? Всі гукнули хором: — Ні!

— А чому? Скажіть мені. — Бо інакше ложку ту Ви б не клали в кислоту. Василь ШАРОЙКО.

ШКОЛА
Молодого
Журналіста

Оголошення

25 лютого о 16.00 відбудеться заняття Школи молодого журналіста.

Наша адреса: вул. Радянської Армії, 24, кім. №9.

Редактор В. НІКОЛАЄВ.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

внутрішній 841 (з міста телефони: міський 23-84-13, 206-841).